

Verksamhetsplan grundskola, fritidshem och grundsärskola, läsåret 22-23

Språkutvecklande arbete

Betygsresultat i form av meritvärde, behörighet till gymnasiet och andra elevresultat såsom elevers upplevelse av sin skola visar att Österåkers kommunala grundskola på många sätt är välfungerande. Resultaten i årskurs 9 fortsätter att förbättras och elevers trivsel och trygghet har förbättrats. För att bibehålla och utveckla grundskolan ytterligare har det språkutvecklande arbetet pekats ut som ett viktigt utvecklingsområde. Det finns flera skäl till val av just det området; elevers möjlighet att lyckas i skolan och i arbetslivet är helt beroende av att de har god läsförmåga och skrivförmåga. Flera skolor i Österåkers kommunala grundskolor har redan språkutvecklande arbete som prioriterat utvecklingsområde. Flera andra skolor beskriver i sitt kvalitetsarbete vikten av att framåt arbete med språkutveckling.

Juni 2022 beslutades om en reviderad gemensam screeningplan med tillhörande uppföljningsplan för de kommunala grundskolorna som ska följas från läsåret 22/23. Den ger en tydlighet för både förvaltning och kommunala skolor i deras arbete för att bedöma, följa upp och analysera elevers kunskaper inom svenska och matematik. Screeningplanen beskriver detaljerat vilka insatser som ska genomföras vid enskilda årskurser. Kommande screeningar av elevers kunskaper inom läs och skriv, kommer visa behov av stöd till enskilda elever. Under hösten 2022 har politiska satsningar på läromedel möjliggjort att skolorna kan ge än mer stöd till berörda elever genom satsningar på digitala verktyg, läromedel och skönlitteratur. Effekten av kommande screeningar och förstärkt tillgång på läromedel kommer följas genom kvalitetsuppföljningar.

Målet med utvecklingsområdet är att ge utökat stöd till att organisera, leda och stödja det språk-, läs- och skrivutvecklande arbetet ute på skolor och på förvaltning. Två nyckelfunktioner inom förvaltningen kommer att genomgå en utbildning i regi av Skolverket för hur man på huvudmannanivå kan systematiskt arbeta med språkutvecklande arbete. De två funktionerna är dels produktionsförvaltningens chef för stöd och utveckling och dels förvaltningens kommunövergripande specialpedagog. Utbildningen kommer att ge stöd till vår utveckling, samt möjligheter till att utbyta erfarenheter med andra huvudmän. En viktig del i det arbetet är att vi tar vår utgångspunkt från relevant forskning och beprövad erfarenhet.

Närma undervisning och förvaltning

Österåkers samlade förmåga att följa upp, planera och utveckla utbildningen har förbättrats och förtydligats i både struktur och riktning. Kvalitetsarbetet har gått från strukturen "en gång per år" till att "medvetet spridas ut över läsåret". En viktig del i förbättringen är att det skapats större samsyn mellan produktionsförvaltning, utbildningsförvaltning och politik. Varje enhet skapar nu en enhetsrapport som ligger till grund för förvaltningens verksamhetsrapport. Den i sin tur utgör underlag för kommande verksamhetsplan som enheterna förhåller sig till i sin enhetsplan. Det systematiska arbetet med rapporter och planer ger möjlighet till ökat underlag för politikens beslutsfattande.

Genom styrda frågeställningar i underlag till enhetsrapporten har likvärdigheten ökat och möjliggjort lärande och jämförelser mellan barn- och elevgrupper, avdelningar, klasser, ämnen, enheter och förvaltning. Vidare har en gemensam begrepps bild arbetats fram mellan rektorer och förvaltning, där de viktigaste delområdena är samsyn, design och ledarskap. Den gemensamma begrepps bilden bidrar till en ökad professionalitet, gemensamt språk och stöd till kollegialt lärande. Slutligen har gemensamma datum för uppföljningar möjliggjort kollegiala samtal och jämförelser mellan och inom skolor.

En viktig del framåt är att fortsatt förstärka det systematiska kvalitetsarbete, där en viktig del är att skolornas, förvaltningens och Pedagogcentrums kompetensutvecklingsinsatser utgår från i SKA identifierade områden. Skolchefer och utvecklingschef för pedagogcentrum samverkar runt utbudet som både kan vara gemensamt som specifikt för enskilda enheter.

Den fortsatta implementeringen av det systematiska kvalitetsarbetet innebär större delaktighet för alla medarbetare på skolor och förskolor. Initialt kommer samtliga rektorer att under två dagar hösten 2022 arbeta vidare med det gemensamma kvalitetsarbetets upplägg, innehåll och struktur. Vidare finns behov av att kvalitetsarbetet utvecklas mot att fånga upp mer detaljerade områden.

Ett kompletterande sätt att styra, stödja och leda undervisningen i våra skolor, samt att lyssna in läget på våra skolor är att förstärka arbetet med nätverk. En viktig lärdom från tidigare organisation av nätverk är att nätverken behöver ha en tydlig koppling till och från förvaltning. Exempel på viktiga nätverk som nyligen startats, reviderats eller kommer att startas under läsåret är:

- Administration. Syftet med nätverket är att samordna allt administrativt arbete för att styra och stödja enheternas administratörer.
- Förstelärare med kommunövergripande uppdrag. Syftet är att stödja och styra utbildning av likvärdigt hög kvalitet på alla grundskolor
- IKT-skola Syftet är att stödja processer i grundskola och gymnasieskola som innehåller digitala element. Ett område som definierats är att skapa en större samsyn i hur kommande nivå av digitala verktyg på skolorna skulle kunna definieras.
- Fritidshem Fortsatt utveckling av det pedagogiska uppdraget, där nätverket blir en naturlig fortsättning och breddning av det 3-åriga IFOUS-projekt våra rektorer och lärare på fritidshem genomgått

Förstärka skolors arbete med lärmiljöer, med fokus på särskilda undervisningsgrupper

Flera skolor har de senaste läsåren med framgång startat små undervisningsgrupper, ofta benämnda lärstudios eller laguner. Ytterligare skolor är på väg att införa liknande undervisningsgrupper. De små undervisningsgrupper har ofta karaktären av en flexibilitet där elever under endast delar av skoldagen, veckan eller läsåret har sin undervisning. Övrig undervisning är eleven i ordinarie klass.

Rosverksamheten, de kommunala särskilda undervisningsgrupperna har nu kompletterats med Minirosen för de yngre eleverna. Sedan många år tillbaka finns Solrosen för de äldre grundskoleeleverna.

En flerårig utvecklingsinsats inom detta område är att genom lärdomar från vår utveckling av befintlig lärmiljö inom Rosens verksamhet, handleda och ge stöd i uppstart av nystartade särskilda undervisningsgrupp och kvalitetssäkra befintliga undervisningsgrupper. Det arbetet skulle sedan breddas och fördjupas genom liknande kvalitetssäkringar av ordinarie undervisnings lärmiljöer.

Åkersberga 220813 genom skolchef Joakim Östling